

Ljubljana, 27.9.2011

Odbor za okolje in prostor
Državni zbor Republike Slovenije
Ga. Breda Pečan, predsednica

Spoštovana ga. predsednica Odbora za okolje in prostor!

Dovolite nam, da za sejo Odbora dne 28.9.2011 posredujemo naše stališče v zvezi z upravljanjem voda.

1 Kvaliteta in kontinuiteta obvezne državne gospodarske javne službe na področju urejanja voda

Država z obvezno gospodarsko javno službo zagotavlja vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč. Vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč se izvaja na podlagi letnega programa javne službe, ki ga izvaja za posamezno območje izbrani koncesionar na podlagi koncesijske pogodbe. Opozarjamo na dejstvo, da koncesijske pogodbe prenehajo konec leta 2011.

Društvo vodarjev Slovenije poudarja pomen te službe tudi v prihodnje. V zadnjem času vedno pogostejše velike padavine in vremenska neurja povzročajo velike poplavne škode. Urejenost vodotokov je v očeh javnosti ena izmed najpomembnejših zadev in pritegne veliko pozornost javnosti. Redno odstranjevanje prekomerno odloženih naplavin, ustrezna selektivna košnja in odstranjevanje plavja, odpadkov in drugih opuščeni ali odvrženi predmetov in snovi iz površinskih voda in z vodnih ter priobalnih zemljišč ima torej velik nacionalen pomen.

Ker pa imajo naši vodotoki in vodna ter priobalna zemljišča tudi velik ekološki pomen, je način njihovega urejanja podvržen tudi skrbnemu premisleku služb za varstvo narave. Društvo vodarjev Slovenije poudarja pomen znanja, izkušenj, kompetenc in veščin, ki so jih dosegli vodarji do sedaj za namene varstva pred poplavami in varstva narave.

Upravljanje z vodotoki je dejavnost, ki jo lahko do neke mere primerjamo z dejavnostjo upravljanja z gozdovi. Gre za dejavnost katere rezultati, učinki oz. uspešnost se izkažejo šele po daljšem časovnem obdobju. Vodotoki so namreč dinamični (eko)sistemi, ki se spreminjajo v času. Raznovrstni vodnogospodarski ukrepi na vodotokih vplivajo na te procese oziroma jih do določene mere usmerjajo v zeleno smer. Na podlagi kontinuiranega opazovanja oz. spremljanja stanja procesov oz. dinamike vodotokov se odločamo o ukrepih = kognitivni pristop. Bistveno je dolgoročno načrtovanje, postopnost, sistematičnost ter prilagodljivost oziroma odzivnost na procese v času in prostoru.

Pri gospodarjenju z vodotoki je zelo pomembno poznavanje širšega in ožjega prostora na katerem se vrši dejavnost in kontinuirano spremljanje stanja oz. procesov skozi daljše

časovno obdobje, sprotno in sistematično formiranje zbirk (arhivov) podatkov, spremljanje in analiziranje vseh izrednih dogodkov (kot so visoke vode itd.), spremljanje učinkov vseh vodnogospodarskih ukrepov, spremljanje vseh (negativnih) vplivov s strani uporabnikov prostora itd. Zelo pomembno je tudi sodelovanje z lokalnimi skupnostmi ter prebivalstvom, predvsem ustvarjanje medsebojnega zaupanja.

Vse zgoraj naštetu je realno mogoče doseči le s strokovnim kadrom, ki deluje na določenem območju skozi daljše časovno obdobje, ki dobro pozna teren oz. območje, ki sodeluje s predstavniki lokalnih skupnosti ter mu lokalno prebivalstvo zaupa...

Predlog:

Koncesionar obvezne državne gospodarske javne službe na področju urejanja voda bi moral izkazati dobro kadrovske kvaliteto in kontinuiteto. Ker so v dosednji praksi stroški za opravljanje teh del določene oziroma usklajene s strani koncudenta (oz. investitorja) in tako enotne za vse koncesionarje, kriterij najnižje cene ponudnika ne more biti najmočnejši kriterij izbora koncesionarja. Predlagamo zmanjšanje pomena najnižje cene in povečanje pomena kadrovske usposobljenosti. Predlagamo tudi, da se kriterij referenc ustrezno kvalitetno opredeli.

2 Sredstva za izvajanje obvezne državne gospodarske javne službe na področju urejanja voda

Vrednost objektov vodne infrastrukture znaša cca 725 mio €. Ob upoštevanju 2% letne amortizacije, bi znesek potreben za letno vzdrževanje objektov vodne infrastrukture, vodnih in priobalnih zemljišč na letni ravni moral znašati skoraj 15 mio € (brez DDV). V zadnjem desetletnem obdobju za izvajanje obvezne državne gospodarske javne službe na področju urejanja voda nikoli ni bilo zagotovljenih dovolj sredstev za ustrezno vzdrževanje objektov vodne infrastrukture. Žal napovedi za prihodnja leta kažejo zelo velik upad sredstev (na četrtno potrebnih). Društvo vodarjev Slovenije opozarja, da bi tako majhna sredstva lahko povzročila še večje poplavne škode ob ekstremnih vremenskih pojavih in večje izgube v preteklosti pridobljenih znanj in veščin ter prekinitvev sistematičnosti in postopnosti pri odzivanju na hidrodinamične in ekološke procese na vodah.

Predlog:

Društvo vodarjev Slovenije predlaga, da se del sredstev Vodnega sklada nameni tudi za opravljanje obvezne državne javne službe na področju urejanja voda in dejavnosti te službe poveže z investicijskimi projekti na vodni infrastrukturi. Za ta namen naj se poveže načrtovanje in vodenje projektov na državnem nivoju (vladnim – ministrskim - agencijskem nivojem) ter okrepi povezave med strateškim (vladnim - ministrskim nivojem) in operativnim nivojem upravljanja voda¹ (agencijskim - lokalnim nivojem).

S spoštovanjem!

Dr. Lidija Globevnik
Predsednica DVS

¹ ***Urejanje (investicije, vzdrževanje), raba in varstvo voda (vodne pravice, mnenja na prostorske akte, vodna soglasja).***